

СЕКЦІЯ 7 РОЗВИТОК БУХГАЛТЕРСЬКОЇ ПРОФЕСІЇ ТА ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ

УДК 378

Єршова Н.Ю.,
к.е.н., професор
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»

РОЛЬ ІГРОВИХ ІНТЕРАКТИВНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ В ПІДГОТОВЦІ ФАХІВЦІВ З БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ У ВНЗ

Постійно зростаючи вимоги до переліку виконуваних робіт, ускладнення завдань, які стоять перед бухгалтером свідчать про високу затребуваність професії, стабільний розвиток і кар'єрне зростання в даній сфері – з одного боку, а з іншого - потребують постійного підтвердження його кваліфікаційного рівня.

Для України сьогодні пріоритетним є підготовка фахівця нової формації на основі компетентнісного підходу, який перш за все націлений на те, щоб сформувати у студентів знання і вміння професійно вирішувати реальні проблемні ситуації, що можуть виникнути в їх подальшій професійно-практичній діяльності. Тому, формування сучасного фахівця в сфері бухгалтерського обліку не можливо без вдосконалення підходів і методик підготовки на рівні вишу. Аналіз результатів педагогічних досліджень А.Л. Андрєєва, І.О. Зимньої, О.С. Заблоцької, А.В. Хуторського, Г. Селевка, О.І. Пометун, Р. Пастушенка, О.В. Овчарук та ін. показує, що вчені постійно звертаються до питань підвищення якості підготовки фахівців, називаючи пріоритетною умовою - компетентність [1, 2].

На нашу думку при підготовці фахівців з бухгалтерського обліку в університеті компетентнісний підхід має поєднуватися з міждисциплінарним підходом. Це пов'язано з тим, що бухгалтерський облік є частиною інституційного середовища, що визначає загальні умови, в яких підприємства функціонують, тому, він має сприйматися як предмет, який пов'язаний з політичними, економічними,

соціальними, юридичними, культурними та етичними сферами знань. Отже, вивчення бухгалтерського обліку має будуватися таким чином, щоб студенти, які прослухали курс, були здатні застосовувати сформовані знання, вміння і навички не тільки при вирішенні завдань бухгалтерського обліку, а й ряду інших суміжних сфер при вирішенні професійних проблем, з якими стикаються бухгалтери. У зв'язку з чим, сучасна педагогіка велику увагу приділяє активізації і результативності навчально-пізнавальної діяльності студента.

Підготовка бакалаврів за спеціальністю «Бухгалтерський облік та оподаткування» має ряд нових завдань, які пов'язані з розробкою нових освітніх засобів, необхідність яких обумовлена постійно наростаючими вимогами інтегрального характеру, що пред'являються до фахівця з бухгалтерського обліку та формують готовність випускників вишів успішно здійснювати проектувальну, конструктивну, комунікативну, організаторську діяльність.

Саме тому, одним з важливих напрямів удосконалення підготовки в вишах фахівців в сфері бухгалтерського обліку, які володіють компетенціями є активне використання інтерактивних методів навчання. Застосування останніх при підготовці фахівців з бухгалтерського обліку дозволяє реалізувати такі пріоритети в навчальному процесі, як підвищення пізнавальної активності студентів в процесі навчання, спільне пізнання, формування особистісної позиції, генерація нових ідей і пропозицій.

Інтерактивний метод являє собою діалогове навчання, в ході якого здійснюється взаємодія викладача і студента (взаємодія студентів між собою і з викладачем) [3]. В освітньому процесі НТУ «ХП» при підготовці фахівців з бухгалтерського обліку активно застосовуються інтерактивні технології навчання, серед яких круглі столи (дискусія), case-study (аналіз конкретних ситуацій, ситуаційний аналіз), ділові ігри, тренінги, інтерактивні конференції.

Курс бухгалтерського обліку включає рішення різних ситуаційних завдань (Case-study), що моделюють можливі практичні ситуації, з якими випускники можуть зіткнутися вже під час практичної діяльності, а також організацію семінарських занять з позиції комунікації з обговорюваного питання. Case-study складається за темами, тому в їх вирішенні доцільно задіяти як конкретні методи і техніки бухгалтерського обліку (вміння), так і судження студентів (точка зору). Важливим є проведення семінарського заняття в формі організації комунікації з обговорюваного питання, що

дозволяє ознайомити студентів з інноваційними концепціями в сфері бухгалтерського обліку. Подібна робота націлена на демонстрацію того, як отримати необхідні знання, що про них написано в періодичних виданнях та підручниках і як вони входять в повсякденну практику бухгалтерського обліку. При цьому викладач, який проводить семінарське заняття, виступає в ролі «модератора», який лише рекомендує студентам літературу з обговорюваної тематики.

Використання інтерактивних технологій:

- сприяє активній участі кожного студента в процесі вирішення проблеми або завдання і, тим самим, визначає засвоєння, розуміння, закріплення навчального матеріалу;

- формує у студентів нові ідеї, підходи до вирішення завдання;

- сприяє пошуку студентами альтернатив вирішення поставленого навчального завдання (вибір одного із запропонованих варіантів або знаходження власного варіанту і обґрунтування рішення), отже - професійні навички;

- розвиває навички працювати в команді, проявляти толерантність до будь-якої іншої точки зору, поважати і прислухатися до думки кожного опонента, налагоджувати спілкування і взаємодію в групі, отже – моделі поведінки;

- призводить до усвідомлення студентами багатозначності ситуацій, які виникають в реальній професійній діяльності бухгалтера;

- розвиває навички прийняття персональної відповідальності за прийняті рішення;

- активізує увагу, сприйняття, пам'ять, уяву і одночасно знімає психологічне і фізичне навантаження на занятті;

- дозволяє розвивати професійно значущі уміння та навички;

- формує середовище професійного спілкування, що характеризує відкритість, взаємодію учасників, рівність, накопичення спільного знання, можливість взаємної оцінки і контролю.

Використання інтерактивних технологій навчання дозволяє сформувати такі істотні професійні якості, як самостійність, креативність, толерантність, ініціативність і відповідальність.

Література

1. Андреев А. Л. Компетентностная парадигма в образовании : опыт философско-методологического анализа / А.Л. Андреев // Педагогика. – № 4. – 2005. – С. 19–27.

2. Заблоцька О. С. Компетентнісний підхід як освітня інновація : порівняльний аналіз / О.С. Заблоцька // Вісник Житомирського державного університету. Випуск 40. – Серія : Педагогічні науки. – 2008. – С. 63–68.

3. Vaskivska H. Didactic aspects of upper secondary and university education fundamentalization / Halyna Vaskivska // Science and Education, 2017, Issue 5. P. 46–50.